

**RIN**

**REGIONALNY  
INFORMATOR  
ZWIĄZKOWY**

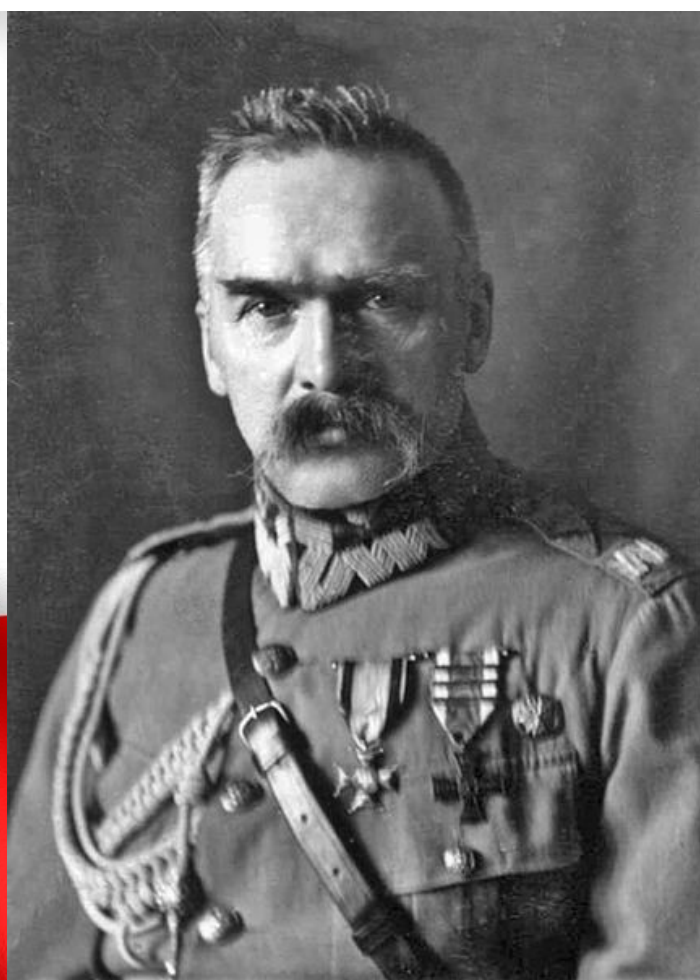
**Nr 11 (410)  
Listopad 2020 r.**



**REGION ZIEMIA ŁÓDZKA**

# **TWÓRCA NIEPODLEGŁEJ**

## **Józef Piłsudski 1867 - 1935**



**11 Listopada**  
***Narodowe Święto***  
***Niepodległości***

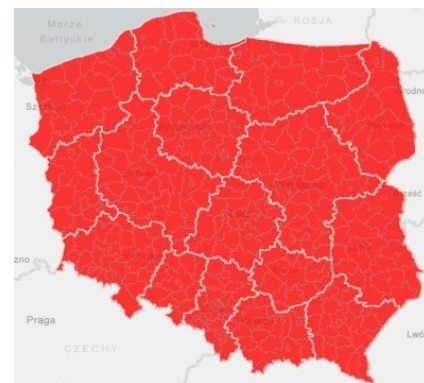
## Uchwały ZR podejmowane drogą elektroniczną

Podczas posiedzenia Zarządu Regionu 15 czerwca br. przegłosowano uchwałę zmieniającą Regulamin obrad Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”, w którym wprowadzono możliwość w uzasadnionych przypadkach nie zwołania lub odwołania posiedzenia ZR przez Prezydium ZR oraz dopuszczono w takim przypadku możliwość głosowania przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Jednocześnie na tym samym posiedzeniu podjęto uchwałę ws. zasad oraz sposobów głosowania przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość: poczty elektronicznej i telefonu, zwanego e-głosowaniem.

Ustalono, że poprzez e-głosowanie mogą być przyjęte: uchwały wykonawcze, stanowiska, opinie, apele okolicznościowe. Zastosowania tych procedur okazało się konieczne już kilka miesięcy później - w październiku br.

Z powodu wybuchu II fali zakażeń koronawirusa Prezydium Zarządu Regionu, na podstawie uchwały z czerwca br. podjęło w dniu 16 października 2020 r. Uchwały o odwołaniu planowanego na dzień 19 października posiedzenia Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej oraz o powołaniu z-cy przewodniczącego Ireneusza Wacha na funkcję e-sekretarza, celem zorganizowania oraz prawidłowego przeprowadzenia e-głosowania

Według powyższych procedur w dniu 19 października odbyło się e-głosowanie, w wyniku którego zostały podjęte uchwały: **ws. zatwierdzenia przez Regionalną Komisję Wyborczą wyboru władz wykonawczych Międzyregionalnej Sekcji Strażaków Państwowej Straży Pożarnej NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej**, **ws. zawieszenia władz organizacji zakładowej w trybie określonym par. 57 Statutu**, **ws. przyjęcia informacji z prac Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność” w okresie 2018-2020** oraz **ws. upoważnienia Prezydium ZR do przygotowania projektów stanowisk na WZDR.**



### WAŻNE

29 października Prezydium Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej podjęło Uchwałę o odwołaniu zaplanowanego na 20 listopada 2020 roku WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW REGIONU NSZZ „SOLIDARNOSĆ” ZIEMI ŁÓDZKIEJ, który miał się odbyć w Karsznicach. Decyzja zapadła w związku z obostrzeniami spowodowanymi przez pandemię koronawirusa COVID-19.

Data WZDR zostanie wyznaczona w terminie późniejszym, po ustaniu obostrzeń związanych z pandemią.

Kolk

## W numerze:

11 listopada -  
Narodowe Święto  
Niepodległości

Łódzkie obchody 102 rocznicy  
odzyskania przez Polskę  
niepodległości

Str. 4

Protestów łódzkiej oświaty  
ciąg dalszy

Str. 8

Legiony Polskie

Str. 9

Czwarty tom  
„Encyklopedii  
Solidarności”

O powstawaniu kolejnych to-  
mów „Encyklopedii Solidarno-  
ści” opowiada Henryk Marczak

Str.10-11

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

## Ś.P. o. KAZIMIERZA KUBACKIEGO SJ

Jezuita zmarł 4 listopada 2020 roku, miał 62 lata.

Był zakażony koronawirusem.

Odszedł do Pana w 44 roku życia zakonnego i w 37 roku kapłaństwa.

W latach 2011-2018 był proboszczem w parafii pod wezwaniem Najświętszego Imienia Jezus w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 60.

We wrześniu 2013 roku ordynariusz Archidiecezji Łódzkiej, ksiądz arcybiskup Marek Jędraszewski, mianował Go Przewodniczącym Wydziału do Spraw Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego Archidiecezji Łódzkiej, a w 2018 roku

ojciec Kazimierz został członkiem IV Synodu Archidiecezji.

W roku 2019 został delegatem Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Archidiecezji Łódzkiej.

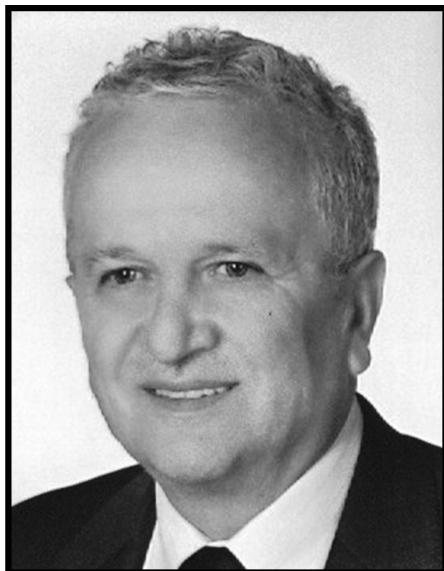
Ojciec Kazimierz czynnie angażował się w działalność grup Odnowy w Duchu Świętym i Wspólnoty Życia Chrześcijańskiego.

**DZIĘKUJEMY CI KSIĘŻE PROBOSZCZU  
ZA TWOJĄ KAPŁAŃSKĄ POSŁUGĘ!**

*Wyrazy współczucia Bliskim Księdza i Wiernym  
składają*

*członkowie Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”*

## Bogdan Osiński (6.02.1951—9.11.2020)



Bogdan Osiński był członkiem Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność” od 1990 roku. W latach 1992-2018 pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Zarządu Regionu łódzkiej „Solidarność” oraz był długoletnim skarbnikiem ZR. Od roku 1992 był delegatem na Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, a w latach 1992-2018 r. członkiem Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Od 4 IX 1980 w NSZZ „Solidarność”, członek Komitetu Założycielskiego w Fabryce Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej ELTA w Łodzi, od 1981 – wiceprzewodniczący Zarządu Koła na swoim wydziale i członek Komisji Zakładowej. W okresie 1982-1989 działał w strukturach podziemnych w zakładzie. Drukował i kolportował publikacje podziemne, m.in. „Biuletyn Wojenny Solidarności Elty”, zbierał pieniądze na pomoc internowanym, zaopatrywał drukarnię w papier i farby, uczestniczył w malowaniu napisów z hasłami „Solidarność” w publicznych miejscach, organizował zebrania podziemnej struktury zakładowej, uczestniczył w manifestacjach, wie-

cach z okazji świąt narodowych i rocznic, nosząc manifestacyjnie odznakę „Solidarności”.

Internowany w Ośrodku Odosobnienia w Łowiczu w okresie od 9 V 1982 do 23 VII 1982. W trakcie przesłuchania w Ośrodku odmówił funkcjonariuszowi Służby Bezpieczeństwa podpisania oświadczenia o lojalności. Po wyjściu z internowania nie zaprzestał działalności. Nadal prowadził kolportaż publikacji podziemnych oraz uczestniczył w spotkaniach organizowanych przez struktury „Solidarności”.

W ostatnim okresie lat osiemdziesiątych przewodniczący Tajnej Komisji Zakładowej, w okresie 24 I - 28 IX 1989 przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, a od 28 IX 1989 do 1992 r. – przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” FT i AT ELTA.

Od pierwszych miesięcy 1989 r. jeden z głównych animatorów oddol-

nego ruchu struktur podstawowych, zakładowych, zwanego popularnie „poziomkami”, który postawił sobie za zadanie załagodzenia konfliktu w łonie podzielonego ruchu związkowego „Solidarność” w regionie ZŁ i znalezienia zasad kompromisu w interesie Związku.

Był kontrolowany przez SB w ramach Sprawy Obiektowej o krypt. „Elta” oraz o krypt. „Ślusarz”. Wielokrotnie był zatrzymywany i przesłuchiwany przez SB i MO. IPN Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu Oddział w Łodzi wydał mu Zaświadczenie o przyznaniu „statusu pokrzywdzonego”.

Został Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Wolności i Solidarności oraz Medalem za zasługi w walce „O Niepodległość” Polski i Prawa Człowieka 13.XII.1981 – 4.VI.1989.

Zmarł 9.11.2020 r. na COVID-19.

Oprac. red

Z głębokim żalem informujemy, że w dniu 9 listopada 2020 r.  
w wieku 69 lat zmarł

## **Ś.P. BOGDAN OSIŃSKI**

Członek Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”,  
zastępca przewodniczącego w latach 1992-2018  
oraz wieloletni skarbnik

Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”,  
delegat na Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”,  
długoletni członek Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Odznaczony

ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI,  
KRZYŻEM WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

oraz Medalem za zasługi w walce  
„O NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI I PRAWA CZŁOWIEKA  
13.XII.1981—4.VI.1989”.

**TAK TRUDNO POGODZIĆ SIĘ Z TAK NAGŁĄ ŚMIERCIĄ!**

Wyrazy współczucia i żalu RODZINIE  
składają

członkowie i pracownicy  
Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”

## 36. rocznica śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki

19 października br., obchodziliśmy 36 rocznicę śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. W Sanktuarium bł. ks. J. Popiełuszki przy parafii św. Stanisława Kostki na Żoliborzu w Warszawie, przy ul. Hozjusza 2, gdzie w maju 1980 roku trafił ksiądz Jerzy, gdzie od 17 stycznia 1982 r. odprawiał msze święte za Ojczyznę i wreszcie, gdzie został pochowany - została odprawiona uroczysta Msza Święta.

W tym roku, ze względu na sytuację epidemiczną w kraju, Zarząd Regionu Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność”



nie organizował wyjazdu na ww. uroczystości.

### Ku pamięci!

Członkowie Prezydium Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność” - przewodniczący Waldemar Krenc i zastępca przewodniczącego Ireneusz Wach 19 października złożyli wiązkę kwiatów na symbolicznym grobie bł. ks. Jerzego Popiełuszki znajdującym się na placu przed kościołem oo. jezuitów w Łodzi.

Red.

## 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości



Bocheński postanowił nie organizować obchodów Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada.

Nie odbył się także tradycyjny przemarsz przy dźwiękach legionowych pieśni ulicą Piotrkowską oraz nie było uroczystości przed pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego, które

co roku były organizowane przez Zarząd Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność” wspólnie ze Społecznym Komitetem Obchodów Rocznicy i Święta Narodowych im. Grzegorza Palki.

Nie oznacza to jednak, iż w Łodzi nie świętowano z okazji 102 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Pomimo panującej pandemii, członkowie Prezydium ZR na czele z przewodniczącym Waldemarem Krencem najpierw złożyli wiązkę przed pomnikiem Marszałka J. Piłsudskiego, a następnie wzięli udział



Członkowie Prezydium ZR składają wiązkę pod Pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego...

we mszy św. w intencji Ojczyzny, która odbyła się w łódzkiej Archikatedrze. Mszy przewodniczył metropolita łódzki, ksiądz arcybiskup Grzegorz Ryś. Po zakończeniu mszy uczestnicy złożyli kwiaty przed Grobem Nieznanego Żołnierza znajdującym się na placu katedralnym w Łodzi, a następnie odśpiewali Hymn Polski oraz Rotę. W imieniu łódzkiej „Solidarność” kwiaty złożyli przewodniczący Zarządu Regionu Waldemar Krenc wraz z zastępcami Piotrem Ścieśko i Ireneuszem Wachem.

Red.

W tym roku obchody Święta Niepodległości wyglądały inaczej niż w latach ubiegłych. Wieloletnią tradycją była organizowana przez Wojewodę Łódzkiego przy łódzkiej Bazylice Archikatedralnej i przed Płytą Grobu Nieznanego Żołnierza w Łodzi uroczystość z okazji Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada. Przybyli na uroczystość łodzianie byli świadkami uroczystej zmiany warty, salwy honorowej oraz defilady kompanii honorowych. Mogli również wysłuchać okolicznościowego przemówienia wojewody łódzkiego oraz niepodległościowego Apelu Pamięci. Tym razem, w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie mieszkańców naszego regionu oraz dostosowując się do obostrzeń sanitarnych, wynikających z sytuacji epidemicznej w kraju, wojewoda łódzki Tobiasz



...oraz na Grobie Nieznanego Żołnierza na placu przed Bazyliką Archikatedralną

## Konstantynowska „Solidarność” obchodziła swoje czterdziestolecie

16 października 2020 roku w kościele Narodzenia NMP w Konstantynowie Łódzkim, w 42 rocznicę wyboru kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową oraz na okoliczność 40 rocznicy powstania, w Konstantynowie Łódzkim, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” została odprawiona msza święta. Po mszy św. złożono kwiaty przed tablicą upamiętniającą powstanie NSZZ „Solidarność” w Konstantynowie Łódzkim.

Przypomnijmy: 16 października 1980 roku – kilka tygodni po podpisanych 31 sierpnia 1980 roku w Gdańsku Porozumieniach Sierpniowych wyznaczających datę powstania NSZZ „Solidarność” – został zarejestrowany Tymczasowy Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność” przy ZPW „Konstilana”. Była to pierwsza w Konstantynowie Łódzkim organizacja Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Stąd dzień 16 października 1980 jest uznawany za powstanie w Konstantynowie Łódzkim NSZZ „Solidarność”. Ten fakt upamiętnia tablica umieszczona na zewnętrznej (południowej) ścianie kościoła p.w. Narodzenia NMP w Konstantynowie Łódzkim. Inicjatorami wykonania tej tablicy są Andrzej Krygier i Jan Kudaj, którzy m.in. należą do grupy jej fundatorów. Po powstaniu pierwszej organizacji NSZZ „Solidarność” bardzo szybko, do końca października 1980, powstały organizacje



„Solidarność” we wszystkich dużych konstantynowskich zakładach i instytucjach. Po „Konstilanie” organizacje „Solidarność” powstały w następujących zakładach: Przedsiębiorstwo Elektryfikacji i Technicznej Obsługi Rolnictwa „Eltor-Łódź” w Konstantynowie Łódzkim, Włókiennicza Spółdzielnia Pracy „Żakard”, konstantynowski oddział Rejonowego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Pabianicach, Przedsiębiorstwo Sprzętu i Transportu Wodno-Melioracyjnego, a z czasem w przychodni zdrowia i placówkach oświatowych oraz niemal we wszystkich pozostałych przedsiębiorstwach.

Podkreślić należy również, iż tego samego dnia (16 października), ale 1978 roku, dokładnie o godzinie 18.18 Karol Wojtyła został wybrany papieżem i przybrał imię Jan Paweł II. Wybór Karola Wojtyły na papieża miał i ma wymiar nie tylko duchowy i społeczny, ale i polityczny. Jego pontyfikat był przełomowy dla Kościoła i całej Europy.

Zatem podczas uroczystej mszy świętej odprawianej pod przewodnictwem ks. wikariusza Mateusza Jaroszyńskiego wierni dziękowali Bogu zarówno za pontyfikat Jana Pawła II, jak i powstanie przed 40 laty konstantynowskiej „Solidarność”.

Po zakończeniu mszy św. wiązanki przy pamiątkowej tablicy „Solidarność” złożyli fundatorzy tablicy wraz z kolegami z Tymczasowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” i delegacją Komisji Zakładowej NSZZ „S” przy nieistniejących już Zakładach Przemysłu Włókienniczo-Przędalniczego „Konstilana”, delegacja Miejskiej Organizacji Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” w Konstantynowie Łódzkim oraz delegacja Komisji Zakładowej NSZZ



„S” Przedsiębiorstwa Komunalnego Gminy Konstantynów Łódzki. Kwiaty złożyli również burmistrz Konstantynowa Łódzkiego Robert Jakubowski, prezes Przedsiębiorstwa Komunalnego Gminy Konstantynów Łódzki Sebastian Kwiatkowski, a także delegacja Komitetu Prawa i Sprawiedliwości w Konstantynowie Łódzkim w składzie: przewodnicząca Komitetu PiS Halina Cyrułska, radny Rady Powiatu Pabianickiego Krzysztof Waligórski i Marek Kowalik – członek Prezydium powołanego 5 IX 1980, w mieszkaniu Grzegorza Palki, Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Łodzi (była to pierwsza struktura regionalna tworząca się NSZZ Solidarność Ziemi Łódzkiej).

W uroczystości uczestniczył poczet sztabowy Miejskiej Organizacji Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” w Konstantynowie Łódzkim.

Na podst. Tekstu Bernarda Cichosza opracował: I.W.  
zdjęcia: Bernard Cichosz

Po długiej i ciężkiej chorobie,  
31 października 2020 roku zmarła

## Ś.P. JADWIGA PIĄTKOWSKA

Była współzałożycielem Związku Emerytów i Rencistów Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Konstantynowie Łódzkim przekształconego obecnie w Miejską Organizację Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” w Konstantynowie Łódzkim. Przez wiele lat pełniła funkcję członka Zarządu tej organizacji oraz zajmowała się księgowością.

Wyrazy współczucia  
Mężowi Zmarłej - Przewodniczącemu MOEIR NSZZ „Solidarność”  
w Konstantynowie Łódzkim  
i Bliskim Ś.P. Jadwigi Piątkowskiej  
składają  
członkowie Miejskiej Organizacji Emerytów i Rencistów  
NSZZ „Solidarność” w Konstantynowie Łódzkim

# Epidemia koronawirusa wkroczyła w II fazę.

## DBAJMY O SIEBIE I SWOICH BLISKICH

### JAK PRAWIDŁOWO ZASŁANIAĆ USTA I NOS?



Założ maseczkę,  
tak aby zakrywała usta,  
nos i podbródek



Nie zakładaj maski  
na brodę, szyję ani czoło



Upewnij się, że między  
twarzą a maską nie ma  
żadnych przerw i możesz  
swobodnie oddychać



Nie dotykaj maski, a jeśli  
to zrobisz, umyj ręce albo  
użyj środka do dezynfekcji rąk



Listopad 2020

REGIONALNY INFORMATOR ZWIĄZKOWY

40  
Solidarność



01.  
**DYSTANS**



02.  
**DEZYNFEKCJA**



03.  
**MASECZKA**



KANCELARIA PREZESA  
RADY MINISTRÓW

GOV.PL/KORONAWIRUS

## Protestów łódzkiej oświaty ciąg dalszy

Wiceprezydent Miasta Łodzi Małgorzata Moskwa-Wodnicka w maju tego roku wszczęła procedurę wypowiedzenia Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy pracowników niepedagogicznych zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Łódź.

NIE MOŻEMY ZGODZIĆ SIĘ NA OBNIŻENIE REALNEGO WYNAGRODZENIA TEJ GRUPY PRACOWNIKÓW! – mówią związkowcy oświatowej „Solidarności” Regionu Ziemi Łódzkiej. W dniu 14 października 2020 roku, kolejny już raz protestowali przed Urzędem Miasta Łodzi. Przypomnijmy, poprzednia pikietą przed UMiŁ miała miejsce 8 lipca br.

### Tak świętowano Dzień Edukacji Narodowej 2020!

„Żał, że to piękne święto, łódzka oświata musiała spędzić na ulicy...- mówi przewodniczący Międzyregionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność” Roman Laskowski - Żał że zamiast świętować martwimy się co dalej z naszą pracą? Jak będzie ona wynagradzana? Na kolejnym spotkaniu w dniu 8 października 2020 r. Miasto przedstawiło chęć utrzymania układu pod warunkiem całkowitej likwidacji 20%



premier regulaminowej, za którą proponuje się 7% premii uznaniowej. Wychodząc naprzeciw wyraziliśmy zgodę na obniżenie wysokości premii, ale postulat „Solidarności” o utrzymanie otrzymywanego wynagrodzenia na obecnym poziomie jest niestety odrzucany.”

„Wszystkie dotychczasowe propozycje ze strony Urzędu Miasta prowadzą do radykalnej obniżki wynagrodzeń. Nie ma na to naszej zgody!” – kontynuuje przewodniczący.

Protest był przeprowadzony w reżimie sanitarnym. Zgodnie z przepisami ilość uczestników biorących udział w pikiecie była ograniczona.

Kolk

## Piotr Duda: Płaca minimalna w 2021 r. powinna wynosić co najmniej 2800 zł

Do końca miesiąca rząd ma przedstawić dane makroekonomiczne, które są podstawą do rozpoczęcia prac nad przyszłorocznym budżetem, w tym nad wysokością płacy minimalnej.

Tymczasem jeszcze przed formalnym rozpoczęciem rozmów w ramach Rady Dialogu Społecznego pojawiają się w mediach kwoty oraz sugestie niektórych rządowych urzędników co do wysokości tego wzrostu. Takie wrzutki medialne jednoznacznie oceniam, jako próbę podważania obowiązujących w Polsce zasad dialogu trójstronnego.

W NSZZ „Solidarność” mamy świadomość skomplikowanej i trudnej sytuacji na rynku pracy, która w pracach nad przyszłorocznym budżetem wymaga od wszystkich partnerów społecznych odpowiedzialności i rozwagi. Biorąc jednak pod uwagę zapowiedzi rządu o aktywnym stymulowaniu gospodarki w walce z kryzysem nie można pomijać istotnej roli płacy minimalnej w tym procesie. Dlatego moim zdaniem jej wzrost nie powinien być niższy niż 200 zł, co oznacza, że przyszłoroczna płaca minimalna powinna wynosić co najmniej 2800 zł. - Piotr Duda, przewodniczący KK NSZZ „Solidarność, wiceprzewodniczący RDS

[www.solidarnosc.org.pl](http://www.solidarnosc.org.pl)

Ze smutkiem zawiadamiamy, że 29 X 2020 r. zmarła działaczka zduńskowolskiej „Solidarności”

### ŚP. GRAŻYNA BARTON

W latach 1980-1981 była założycielką, a później przewodniczącą NSZZ „Solidarność” w Spółdzielni Pracy „Polkana” w Zduńskiej Woli. Pracowała w Komisji Interwencyjnej Delegatury w Zduńskiej Woli ZR ZŁ NSZZ „Solidarność”.

Po wprowadzeniu stanu wojennego prowadziła przy parafii Wniebowzięcia NMP w Zduńskiej Woli Ośrodek Pomocy dla internowanych, ich rodzin oraz zwolnionych z pracy za przekonania polityczne. Kolportowała podziemną prasę, ulotki i plakaty. Organizowała w Zduńskiej Woli msze św. za Ojczyznę, a także pielgrzymki do Częstochowy i Warszawy.

W dniu 14.12.1981 r. została zwolniona z pracy. Była bita przez „nieznanych sprawców”, wielokrotnie zatrzymywana i przesłuchiwana. Karana przez Kolegium ds. Wykroczeń.

W latach 1989-1991 pełniła funkcję przewodniczącej Rady Podregionu NSZZ „Solidarność” w Zduńskiej Woli.

Grażyna Barton w 2005 roku otrzymała „Medal za Zasługi w Walce o Niepodległość Polski i Prawa Człowieka 13 XII 1981 – 4 VI 1989”.

WYRAZY WSPÓŁCZUCIA RODZINIE ZMARŁEJ  
SKŁADAJĄ  
CZŁONKOWIE ZARZĄDU REGIONU  
ZIEMI ŁÓDZKIEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”



## Legiony Polskie

### My Pierwsza Brygada

Legiony to żołnierska nuta,

Legiony to ofiarny stos,

Legiony to żołnierska buta,

Legiony to straceńców los.

*My, Pierwsza Brygada,*

*Strzelecka gromada,*

*Na stos rzuciliśmy swój życia los,*

*Na stos, na stos.*

*O ileż męk, ileż cierpienia,*

*O ileż krwi, wylanych łez.*

*Pomimo to – nie ma zwątpienia,*

*Dodawał sił – wędrówki kres.*

*My, Pierwsza Brygada...*

*Mówili żeśmy stumanieni,*

*Nie wierząc nam, że chcieć to móc.*

*Leliśmy krew osamotnieni,*

*A z nami był nasz drogi wódz!*

*My, Pierwsza Brygada...*

*Inaczej się dziś zapatrują*

*I trafić chcą do naszych dusz,*

*I mówią, że nas już szanują,*

*Lecz właśnie czas odwetu już!*

*My, Pierwsza Brygada...*

*Nie chcemy dziś od was uznania,*

*Ni waszych mów, ni waszych łez.*

*Skończyły się dni kołatania*

*Do waszych dusz, do waszych serc.*

*My, Pierwsza Brygada...*

*Dziś nadszedł czas pokwitowania*

*Za mękę serc i katusz dni.*

*Nie chcecie więc politowania,*

*Zasadą jest: za krew chciej krwi.*

*My, Pierwsza Brygada...*

*Umieliśmy w ogień zapalu*

*Młodzieńczych wiar rozniecić skry,*

*Nieść życie swe dla ideału*

*I swoją krew i marzeń sny.*

*My, Pierwsza Brygada...*

*Potrafić dziś dla potomności*

*Ostatki swych poświęcić dni,*

*Wśród fałszów siać siew szlachetności*

*Miazgą swych ciał, zarem swej krwi.*

*My, Pierwsza Brygada...*

Któż z nas nie zna tej i innych pięknych pieśni patriotycznych związanych z Legionami Polskimi. Powstawały one na pamiątkę czynów legionistów, zagrzewające do walki, chwalebne dowódców. Po wszechnie znane to: „*Marsz Pierwszej*

*Kadrowej*”, „*Wojenko, wojenko*”, „*O mój rozmarynie*”, „*Przybyli ulani*” i wiele, wiele innych. Piosenki wojenne nieodłącznie towarzyszyły żołnierzom Polskich Legionów w trakcie walki o niepodległość i wojny polsko-bolszewickiej na wszystkich frontach I wojny światowej. Zarówno teksty, jak i melodie powstawały spontanicznie, często z zasłyszanych melodii ludowych. Dlatego niejednokrotnie trudno jest określić jednego autora tekstu czy kompozytora melodii.

„*My, Pierwsza Brygada*” to pieśń I Brygady Legionów Polskich dowodzonej przez Józefa Piłsudskiego. Słowa pieśni do melodii Marsza Kieleckiego (prawdopodobnym jej autorem był kpt. Andrzej Brzuchal-Sikorski), powstawały żywiołowo, układane na kwaterach i w okopach. Przyjmuje się, że autorem trzech pierwszych zwrotek jest literat, pułkownik Andrzej Hałaciński, a sześciu zwrotek – oficer legionów Tadeusz Biernecki.

**Pieśń „*My, pierwsza Brygada*” od 2007 roku jest oficjalną Pieśnią Reprezentacyjną Wojska Polskiego.**

Pielęgujemy pamięć o marszałku Piłsudskim i legionistach - to oni przyczynili się do odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów, gdy już trzy pokolenia Polaków żyły pod zaborami!

Legiony Polskie były pierwszą polską formacją wojskową w XX w. Zostały utworzone w sierpniu 1914 r. z inicjatywy polskich stronnictw politycznych w Galicji. Na czele I Brygady stanął Józef Piłsudski. Żołnierze, w zdecydowanej ilości młodzi ludzie, nazywali go „*Dziadkiem*”, a warto dodać, że „*Dziadek*” w 1914 r. miał 47 lat. Piłsudski bezpośrednio dowodził w walkach toczonych przez jego oddziały z Rosjanami m.in. pod Nowym Korczynem, pod Krzywopłotami, nad Nidą, czy na Wołyniu pod Kostiuchnówką. W tej formacji walczyli ochotnicy z różnych warstw społecznych, łączyło ich jedno - pragnienie odzyskania wolnej Polski. Skupiały początkowo członków oddziałów Strzelca, Drużyn Strzeleckich, Polowych Drużyn Sokoła oraz innych organizacji paramilitarnych działających przed I wojną światową głównie na terenie zaboru austriackiego. W szczytowym okresie rozwoju jesienią 1915 r. w Legionach służyło ponad 16 tys. żołnierzy.

Piłsudski dbał o utrzymanie polskiego

charakteru Legionów, czego dowodem było m.in. nakrycie głowy żołnierzy I Brygady - typowa okrągła „*maciejówka*” z daszkiem, ozdobiona srebrnym orłem, trzymającym w szponach tarczę z literą „*S*” - Strzelcy, a następnie „*L*” - Legiony.

W II Rzeczypospolitej dawni legionieści tworzyli wojskową i polityczną elitę. Z ich grona wywodzili się m.in.: marszałek Edward Rydz-Śmigły, gen. Władysław Sikorski, gen. Felicjan Sławoj-Składkowski, minister Józef Beck. Wielu legionistów walczyło podczas II wojny światowej.

Bohaterskie czyny legionistów I Brygady, ich męstwo, odwaga, poświęcenie, pochwały wodza zawarte są w pieśni „*My, Pierwsza Brygada*”.

**Dwa lata temu - w 2018 roku - świętowaliśmy 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości! Ideowym przywódcą Legionów był Józef Piłsudski.**

30 maja 1918 roku powstał **Związek Legionistów Polskich**. Organizacja skupiała byłych żołnierzy Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego, później także ich rodziny oraz inne osoby identyfikujące się z ideą czynu niepodległościowego. Pierwszym komendantem Związku był marszałek Polski Edward Rydz-Śmigły. Zarząd główny ZLP do roku 1939 mieścił się przy ul. Jana Matejki 3 w Warszawie.

Po wybuchu II wojny światowej Związek Legionistów Polskich został zdelegalizowany, nie zaprzestał jednak swojej działalności. Po wojnie, w latach 60-tych ub. wieku Związek Legionistów został nieformalnie reaktywowany. Działacze dbali o pamięć historyczną organizując m.in. uroczyste msze święte w Święto Niepodległości 11 listopada czy 6 sierpnia w rocznicę wymarszu I Kompanii Kadrowej. Dopiero 19 marca 1990 roku ówczesny minister spraw wewnętrznych RP uznał prawomocną decyzją wcześniejsze delegalizacje Związku za nieważne, a 3 sierpnia 1990 roku Sąd Wojewódzki w Krakowie wpisał Związek Legionistów Polskich do rejestru stowarzyszeń i jednocześnie potwierdził ciągłość Związku od dnia jego powstania. Siedziba ZLP znajduje się w krakowskim Muzeum Czynu Niepodległościowego.

Związek Legionistów Polskich to bodaj najstarsza polska organizacja kombatancka.

Ankol

## Czwarty tom „Encyklopedii Solidarności”

W 40. rocznicę robotniczych protestów 1980 r. i podpisanych porozumień między strajkującymi a władzami PRL i powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Instytut Pamięi Narodowej wydał czwarty tom Encyklopedii Solidarności. Opozycja w PRL 1976-1989” - redakcja naukowa: Jan Olaszek (redaktor naczelny), Tomasz Kozłowski (z-ca redaktora naczelnego), Grzegorz Wolk (sekretarz redakcji), Kamil Dworaczek, Przemysław Zwiernik, IPN, Stowarzyszenie „Pokolenie”.

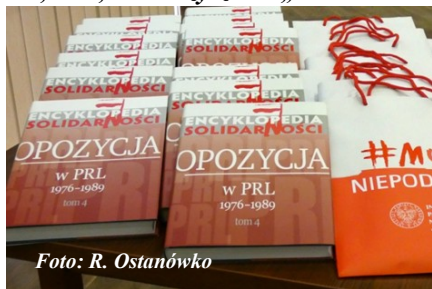


Foto: R. Ostanówko

W Łodzi uroczysta prezentacja czwartego tomu „Encyklopedii Solidarności” odbyła się 2 października br. w Instytucie Europejskim na ul. Piotrkowskiej 258/260.

Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej w Łodzi - dr hab. Dariusz Rogut dokonał wręczenia czwartego tomu publikacji „Encyklopedia Solidarności” bohaterom biogramów zamieszczonych w prezentowanym wydawnictwie.



Foto: W. Kubisiak

Dyrektor Dariusz Rogut wręcza „Encyklopedię Solidarności” Kazimierzowi Nowickiemu.

O ww. publikacji rozmawiam z jednym z autorów haseł Henrykiem Marcza-kiem, członkiem Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej.

**Anna Kolińska - Ostatnie 11 miesięcy były ważne dla „Encyklopedii Solidarności”**



Foto: M. Hodak

Henryk Marczak

**ności” – bowiem w okresie niespełna roku ukazały się, po długiej przerwie, aż dwa tomy tego dzieła.**

**Henryk Marczak** - Tak, przerwa w ukazywaniu się kolejnych tomów była bardzo długa – pomiędzy wydaniem drugiego i trzeciego tomu upłynęło aż siedem lat.

**A.K. Proszę przypomnieć czym jest ta publikacja?**

**H.M.** „Encyklopedia Solidarności” jest publikacją mającą na celu upamiętnienie przede wszystkim najważniejszych postaci „Solidarności” i pozostałych ugrupowań opozycji antykomunistycznej z okresu 1976-1989, ale także zawiera hasła rzeczowe opisujące wszystkie regiony „Solidarności” w 1981 roku, strajki i demonstracje z okresu 1976-1989, struktury związkowe i organizacje opozycyjne, historię „Solidarności” w najważniejszych zakładach w skali kraju, pisma opozycyjne i ich redakcje.

**A.K. Co decydowało, że dane hasło znalazło się w I lub IV tomie?**

**H.M.** „Encyklopedia Solidarności” jest wydawana w tak zwanym systemie holenderskim, czyli, że każdy tom zawiera hasła biograficzne i rzeczowe od A do Z. Jedną z przyczyn takiej decyzji jest uniknięcie wartościowania zasług działaczy, czy też ważności treści zawartych w hasłach rzeczowych. Poszczególne tomy nie powinny różnić się od siebie „ważnością” zawartych w nich haseł. O tym, w którym tomie znalazło się konkretne hasło decyduje stan jego przygotowania w momencie wydawania kolejnych tomów – hasła będące w opracowywaniu czekają na umieszczenie w kolejnym tomie. Oczywiście

w trakcie wydawania kolejnych tomów pojawiają się inicjatywy opracowania nowych haseł.

**A.K. Jak wygląda Region Łódzki w dotychczas wydanych tomach?**

**H.M.** Jak powiedział podczas prezentacji czwartego tomu ES Leszek Próchniak, członek redakcji naukowej trzeciego tomu i koordynator prac nad t. 3 i 4 „Encyklopedii” w Oddziale Łódzkim IPN, ogółem w czterech tomach udało się przygotować i zamieścić około 300 biogramów i około 60 haseł rzeczowych z całego terenu objętego działalnością łódzkiego IPN. Jeśli chodzi o osoby i wydarzenia na obszarze, jaki przed stanem wojennym obejmował swoim zasięgiem Region Ziemi Łódzkiej to do chwili obecnej w ES opublikowano 174 hasła biograficzne, ale także około 40 haseł rzeczowych dotyczących tego terenu. Najwięcej biogramów dotyczyło członków NSZZ „Solidarność”, w latach 1980-1981 – wielu z nich, na czele z przywódcami naszego Związku – Andrzejem Słowikiem, Jerzym Kropiwnickim i Grzegorzem Pałą, pełniło funkcje we władzach regionalnych. 5 osób było członkami Prezydium MKZ, następnie 31 osób zasiadało w Zarządzie Regionalnym ZŁ – sześciu było członkami Prezydium ZR. Większość z nich, ale także dwie osoby spoza tego kręgu – razem 23 osoby, była delegatami na I Krajowy Zjazd Delegatów. Jak wykazałem, wielu czołowych działaczy „Solidarności” w naszym regionie posiada swoje biogramy w „Encyklopedii Solidarności”.

**A.K. ...ciekawe, ilu z nich odliczyło się we władzach regionalnych po ponownej rejestracji Związku?**

**H.M.** Encyklopedia nie daje prostej odpowiedzi na to pytanie, ale wśród biogramów działaczy łódzkiej „Solidarności” znajdują się biogramy 11 osób, które w wyborach w 1990 roku weszły do władz regionalnych. Wśród nich 10 osób, na czele z Andrzejem Słowikiem, który został ponownie przewodniczącym ZR, weszły w skład ZR – 9 z nich było członkami ZR przed stanem wojennym. Ponadto jedenasta osoba, Jerzy Kropiwnicki, został wybrany delegatem na II KZD.

**A.K. W pierwszym tomie ES znajduje się również Twój biogram. Ponieważ jesteś członkiem Zarządu Regionu, ciekawa jestem czy obecnie jest jeszcze ktoś we władzach regionalnych łódzkiej**

## **„Solidarności” kto ma swój biogram w ES?**

**H.M.** Jak mawiają, PESEL zrobił swoje (*uśmiech*). Niestety, co widać po biogramach, działacze opozycji przechodzą w stan odpoczynku a niektórzy, niestety, do lepszego świata. Obecnie w składzie ZR jestem jedyną osobą posiadającą swój biogram w ES.

## **A.K. Jesteś także jednym z autorów haseł do „Encyklopedii Solidarności”. Jak wygląda Twój udział w tym przedsięwzięciu?**

**H.M.** Moja współpraca z ES rozpoczęła się od pisania haseł biograficznych i rzeczowych do tomu 3. Choć ten tom ukazał się niedawno – w 2019 roku – mój udział w pracach nad nim rozpoczął się już w roku 2013. Tak długi okres prac nad tym tomem wynikał z problemów organizacyjnych związanych z przejmowaniem przez IPN od wydawców społecznych większej odpowiedzialności za publikację. W efekcie mojej pracy zamieszczono w 3 tomie 15 całkowicie opracowanych przeze mnie haseł biograficznych. Miałem także swój udział we współtworzeniu 5 haseł z innymi autorami – polegało to na korekcie i uzupełnianiu tych haseł. Byłem autorem największej ilości biogramów w tym tomie „Encyklopedii” spośród ogólnej liczby 13 autorów biogramów, wśród których było 5 pracowników IPN. Jestem także autorem zamieszczonego w tomie 3 obszernego hasła rzeczowego „Ośrodek Odosobnienia w Łowiczu”. Ogółem w tym tomie znajduje się 19 haseł dotyczących obozów internowania w PRL – jestem dumny z mojego hasła, w pisanie, którego włożyłem dużo pracy i serca – jest znacznie obszerniejsze od pozostałych.

Na ogólną ilość 45 „łódzkich” haseł biograficznych, zamieszczonych w 4 tomie ES, napisanych przez 7 autorów, znalazło się 19 biogramów mojego autorstwa oraz 9 moich haseł rzeczowych poświęconych tytułom prasy opozycyjnej wydawanym w naszym regionie. Wśród nich znajduje się „Solidarność Ziemi Łódzkiej” – wychodzący w latach 1980-1981 biuletyn ZR ZŁ NSZZ „Solidarność”.

## **A.K. Skąd czerpiesz wiedzę i materiały do pisania haseł?**

**H.M.** Poszukiwanie materiałów dokumentujących działalność „Solidarności”, ale także szeroko rozumianej opozycji antykomunistycznej na terenie regionu łódzkiego jest moją pasją. Materiały do

biogramów, o które zapytałaś, pochodzą z dwóch źródeł. Po pierwsze przeprowadzam rozmowy z bohaterami haseł, które rejestruję, przy okazji pozyskuję od nich dokumenty i inne materiały, także publikacje, które drukowali lub kolportowali, czy też fotografie ukazujące wydarzenia, w których uczestniczyli. Zdarza się także, choć nieczęsto, że przynoszą sprzęt poligraficzny, a nawet radiotechniczny, który wykorzystywali w swojej podziemnej działalności. Drugim źródłem pozyskiwania informacji biograficznych są przeprowadzane przeze mnie kwerendy. W latach 2008-2012 prowadziłem kwerendę w zbiorach IPN do rozpoczętych przez siebie dwóch projektów – do „Słownika biograficznego internowanych z regionu łódzkiego” oraz „Monografii pabianickiej »Solidarności« 1980-1989”. Prace nad tymi publikacjami trwają, natomiast uzyskane w wyniku owej kwerendy materiały służą mi również do prac nad „Encyklopedią Solidarności”. Bardzo ważnym źródłem do prowadzonej przeze mnie kwerendy są zbiory Związkowego Ośrodka Dokumentacji przy Zarządzie Regionu ZŁ NSZZ „Solidarność”.

## **A.K. ...czyli naszego?**

**H.M.**...tak. Na rok przed XX rocznicą powstania „Solidarności” Prezydium ZR ZŁ, na mój wniosek, decyzją nr 8/99 powołało do życia Związkowy Ośrodek Dokumentacji i powierzyło mi kierowanie jego pracami. Zrąb dokumentów, publikacji, fotografii i artefaktów pochodziło z mojej prywatnej kolekcji, ale także z materiałów przechowywanych w szafach Biura ZR. Z czasem, na skutek apeli, zbiory te powiększyły się do pokaźnych rozmiarów. Przekazywane podczas moich rozmów z bohaterami haseł do ES materiały, o czym wspominałem wcześniej, także zasilają zbiory ZOD. Trafiają tutaj także materiały uzyskiwane od osób proszących o pomoc przy składaniu wniosków o status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej.

## **A.K. Czy na czwartym tomie zakończył się ten ważny projekt wydawniczy?**

**H.M.** U zarania projektu założono, że „Encyklopedia Solidarności” będzie wydana w pięciu tomach. Jednak w okresie siedmioletniej stagnacji, ma-

jącej miejsce pomiędzy tomem drugim, a trzecim, o której już wspominałem, miały miejsce spekulacje wieszczące zakończenie Encyklopedii na trzecim tomie. W czasie spotkań w ostatnich dwóch latach z kierownictwem centrali IPN w Warszawie kierowałem pod adresem prezesa dr Jarosława Szarka, jak i podległych mu pracowników, postulaty dotyczące kontynuacji Encyklopedii, ale także, nawiasem mówiąc, wydania brakującego pierwszego tomu monumentalnego, zaplanowanego na siedem tomów dzieła „Solidarność 1980-1989”. Otrzymywałem zapewnienia dokończenia tych publikacji, a nawet kontynuacji ES poza piąty tom, jeśli będą napływały dalsze propozycje haseł. Jak widzimy, ukazał się już tom czwarty, a kilka dni temu, ku swojemu zadowoleniu, otrzymałem zaproszenie do udziału w pracach nad tomem piątym. To była dobra wiadomość.

*Dziękuję za rozmowę i czekamy na dalsze wydania tej ważnej publikacji opisującej działalność opozycji w czasach PRL.*

*Anna Kolińska*

**Z głębokim smutkiem  
zawiadamiamy, że 27 X 2020 r.  
zmarł, w wieku 66 lat**

## **ŚP. STANISŁAW STACHURA**

Artysta plastyk, malarz i grafik,  
działacz Niezależnego Zrzeszenia  
Studentów, współpracownik  
Konfederacji Polski Niepodległej  
i innych struktur opozycji  
antykomunistycznej

Członek Związku Weteranów  
Trzeciej Konspiracji 1956 -1989.

Uhonorowany medalem  
„O Niepodległość Polski i Prawa  
Człowieka 13 XII 1981- 4 VI 1989”.

**Wyrazy głębokiego współczucia  
i słowa wsparcia  
dla całej Rodziny i Bliskich  
składa**

**Zarząd Związku Weteranów  
Trzeciej Konspiracji 1956 - 1989**

## KALENDARZ TRÓJDZIELNY NA 2021 ROK



90-229 Łódź, ul. A. Kamińskiego 18, tel. 42 677 26 11, fax 42 677 26 16  
www.solidarnosc.lodz.pl; sekretariat.lodz@solidarnosc.org.pl

# 1981 - 2021

### PODREGIONY

Kutno, ul. G. Narutowicza 11 tel. 24 253 38 23	Ozorków, ul. Listopadowa 9a tel. 519 406 434	Pabianice, ul. R. Traugutta 2 tel. 42 215 23 13	Radomsko, Prymasa S. Wyszyńskiego 27 tel. 512 378 083	Sieradz, ul. T. Kościuszki 5 tel. 43 827 1151	Wieluń, ul. Palestrancka 5/2 tel. 505 072 708	Zduńska Wola, ul. J. Kilińskiego 17 tel. 43 823 64 56	Zgierz, ul. Łęczyska 24 tel. 607 358 026
---	---	--	--	--	--	--	---

Jak co roku Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej przygotował kalendarze ścienne dla Komisji Zakładowych naszego Związku. W tym roku kalendarz „trójdzielny” poświęcony jest tragicznej dla narodu polskiego 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego, p r z y p a d a j ą c e j w 2021 roku. Kalendarze będzie można odbierać na początku grudnia w budynku Zarządu Regionu w Łodzi przy ul. Kamińskiego 18 w pok. 311.

## Region Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność”

90-229 Łódź ul. A. Kamińskiego 18  
Centrala: 42 677 26 00 fax: 42 677 26 16

www.solidarnosc.lodz.pl

### PREZYDIUM ZR:

- Waldemar Krenc  
przew.lodz@solidarnosc.org.pl
- Piotr Ścieśko  
wiceprzew1.lodz@solidarnosc.org.pl
- Krzysztof Kilański  
sekretariat@solidarnosc.lodz.pl
- Ireneusz Wach  
wiceprzewodniczacy3@solidarnosc.lodz.pl
- Przemysław Gęda  
czlonprez1.lodz@solidarnosc.org.pl
- Michał Karolczyk  
czlonprez2@solidarnosc.lodz.pl

### Regionalna Komisja Rewizyjna

- Teresa Kempaska: 42 677 26 17  
rewizyjna.lodz@solidarnosc.org.pl

### BIURO ZR:

- Sekretariat: sekretariat@solidarnosc.lodz.pl 42 677 26 11
- Dział Kadr: sekretariatprzew.lodz@solidarnosc.org.pl 42 677 26 14
- Dział Księgowości: ksiiegowy.lodz@solidarnosc.org.pl 42 677 26 20
- Dział Kontaktów: tel/fax 42 67 72 627; 42 677 26 28  
kontakty.lodz@solidarnosc.org.pl
- Dział Administracji: administracja.lodz@solidarnosc.org.pl 42 677 26 15
- Dział Szkoleń: dzialszkolen@solidarnosc.lodz.pl 692-524-588
- Dział Rozwoju Związku: 42 677 26 29
- Biurowe Prawno-Negocjacyjne: biurowpawne.lodz@solidarnosc.org.pl 42 677 26 31  
bkn1.lodz@solidarnosc.org.pl
- Związkowa Agencja Pośrednictwa Pracy: biurowpracy.lodz@solidarnosc.org.pl 42 677 26 06
- Biurowe Wyciągu Kolarskiego: wyscig.lodz@solidarnosc.org.pl 42 677 26 06
- PAOKZ sekretariat: sekretariat@paokz.edu.pl 42 678 06 77

### BRANŻE:

- Międzyreg. Sekcja Oświaty i Wychow. lodz@oswiata-solidarnosc.pl 42 677 26 26
- Reg. Sekcja Ochrony Zdrowia: 42 677 26 30
- Reg. Sekcja Pomocy Społecznej: 42 677 26 30
- Reg. Sekcja Kobiet: 42 677 26 30
- Reg. Sekcja Emerytów i Rencistów: 604 796 872  
rseir.lodz@wp.pl
- Reg. Sekcja Kolejarzy: 42 205 63 14
- Reg. Sekcja Metalowców: 42 677 72 45  
tomasz.matysiak1@pl.abb.com
- Kraj. Sekretariat Emerytów i Rencistów: 42 678 74 36  
kseir@solidarnosc.org.pl
- Reg. Sekcja Pracowników Leśnictwa: 722-250-536

### PODREGIONY:

- Kutno: 24 253 3823
- Ozorków: 519 406 434
- Pabianice: 42 215 2313
- Radomsko: 512 378 083
- Sieradz: 43 827 1151
- Wieluń: 505 072 708
- Zduńska Wola: 43 823 6456
- Zgierz: 607 358 026

ASOS 2014-2020  
Aktywny Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

FUNDACJA IDEE SPOŁECZNE

40 Solidarność  
REGION ZIEMIA ŁÓDZKA

NSZZ Solidarność  
Krajowy Sekretariat Emerytów i Rencistów

40 Solidarność  
REGION ZIEMIA ŁÓDZKA  
EMERYTÓW I RENCISTÓW

40 Solidarność  
Podregion Pabianice

### BEZPŁATNE PORADY PRAWNE DLA SENIORÓW

Miejsce: Pabianice, ul. Traugutta 2 Siedziba NSZZ „Solidarność”

Termin: każdy czwartek w okresie od 17 września do 3 grudnia 2020r.  
w godz. 15.15 - 17.15

Konstantynów, ul. JP II nr 9 Siedziba Miejskiej Organizacji

Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność”

Każdy poniedziałek do końca listopada, w godz. 15:00 – 17:00

Radomsko, Siedziba Podregionu

Każdy wtorek, w godz. 10:00 – 12:00



Projekt „Nasza Solidarność II” dofinansowany ze środków „Programu Rządowego na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020”

## Biuletyn wewnętrzny Regionu Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność”

www.solidarnosc.lodz.pl

Adres: 90-229 Łódź, ul. Kamińskiego 18  
tel. 42 67 72 611  
wiceprzewodniczacy3@solidarnosc.lodz.pl

Zespół:  
Redakcja: Anna Kolińska  
Skład: Katarzyna Lewandowska  
Foto: Bartosz Wasilewski